

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B5-6Em/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1523200816
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1523200816.5

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci oprávneného: X.. K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XG, D., proti povinnej K.. Z. K.Á., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX D., zastúpená - JUDr. Tatiana Dlhošová, advokátka, so sídlom Lazaretská 23, 820 05 Bratislava, v konaní o návrhu otca na výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletými deťmi: E. K., nar. XX.XX.XXXX a K. K., nar. XX.XX.XXXX, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava a ex offo o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom rozsahu:

I. Oprávnený: X.. K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XG, D. a povinná: K.. Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX D., ako aj ich maloleté deti: E. K., nar. XX.XX.XXXX a K. K., nar. XX.XX.XXXX s ú p o v i n ť podrobiť sa odbornému sociálnemu a psychologickému poradenstvu, a to každý v rozsahu 10 sedení, ktoré odborné poradenstvo bude vykonávané prostredníctvom akreditovaného subjektu: T. V.. U., I. I. V. X, I. s cieľom zlepšiť vzájomnú komunikáciu rodičov týkajúcu sa výchovy a starostlivosti o ich maloleté deti a usmerniť ich v otázke ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletých detí a akceptácie dôležitosti role každého z rodičov v živote maloletých, ďalej zlepšiť vzájomnú komunikáciu otca a maloletých detí a vo vzťahu k deťom zamerať poradenstvo na príčiny ich odmietavého postoja ku styku s otcom, možnosti prejavovania ich autentických pocitov a uvedomenie si slobody v prejave svojho vzťahu ku ktorémukoľvek z rodičov. Stretnutia budú realizované v deň a hodinu po dohode s rodičmi maloletých detí a zariadenia.

II. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. I. I. C. X/A, D. s a u k l a d á , aby do 10. dňa každého mesiaca po zahájení odborného poradenstva doručil súdu správu o jeho priebehu za príslušný mesiac

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa svojím návrhom, doručeným súdu dňa 24.02.2023, domáhal výkonu rozhodnutia o úprave jeho styku s maloletými deťmi K.. Uviedol, že styk so synmi má upravený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 03.11.2022 č. k. 22P 27/2022-296, pričom styk sa od januára 2023 nerealizuje, nakoľko povinná nerešpektuje exekučný titul a matka negatívne zaťažuje deti, vyvíja na ne nátlak a emocionálne ich vydiera.

2. Povinná vo svojom vyjadrení k návrhu zo dňa 04.04.2023 uviedla, že problém je na strane otca a jeho manželky, ak sa styk nezrealizoval - na toto boli dostatočné a závažné ospravedlniteľné dôvody, najmä zdravotné, pre ktoré nebolo možné rozhodnutie vykonať a navrhla návrh ako neopodstatnený zamietnuť.

3. Súd sa oboznámil s návrhom oprávneného, s vyjadrením povinnej, s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. B5-6Em/1/2023 a s exekučným titulom - rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 03.11.2022 č. k. 22P 27/2022-296 a zistil nasledovný skutkový a skutočný stav veci:

4. Oprávnený sa ako otec maloletých detí domáha výkonu rozhodnutia: rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 03.11.2022 č. k. 22P 27/2022-296, ktorým bolo upravený styk otca s maloletými. Toto rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa XX.XX.XXX.

5. Na pojednávaní konanom dňa 24.08.2023 bolo preukázané, k čomu sa pripojil aj zástupca kolízneho opatrovníka, že je na mieste použitie ustanovenia § 3 ods. 3 vyhlášky MS SR 207/2016 Z. z., keďže v konaní je nesporné, že samotné deti odmietajú styk a je potrebné pracovať s deťmi, ako aj spoločne s rodičmi formou psychologického poradenstva.

6. Z vyjadrenie zástupcu kolízneho opatrovníka maloletých zistené, že v kontexte doterajšej práce s rodičmi je možné neodkladné opatrenie, resp. odborné poradenstvo realizovať v zariadení T. V. U., a to individuálne každému z rodičov, u matky primárne na spracovanie rozpadu jej vzťahu s otcom a u otca na spracovávanie jeho emócie a komunikáciu a následne aj maloletým deťom s cieľom, aby sa naučili prejavovať ich autentické pocity a pochopili, že majú slobodu v prejave svojho vzťahu ku ktorémukoľvek z rodičov. Aktuálne sa javí, že ku zmene postoja detí môže dôjsť v dôsledku vzniknutej situácie v rodine pre nesparovaný rozpad partnerského vzťahu rodičov, keď sú deti zaťažované zo strany rodičmi ich negatívnymi postojmi k tomu druhému rodičovi.

7. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

8. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

9. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 3 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, ak súd zistí, že možno existujúce ospravedliteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať.

14. V zmysle judikatúry ESLP týkajúcej sa výkonu práva styku rodiča s maloletým, konkrétne z článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd vyplýva, že vnútroštátne orgány majú pozitívny záväzok konať tak, aby umožnili rozvoj preukázaného a existujúceho rodinného puta. Mali by prijať všetky vhodné opatrenia, ktoré od nich možno vzhľadom na okolnosti toho ktorého prípadu rozumne očakávať za účelom umožnenia styku rodiča s dieťaťom (napríklad R. proti Fínsku, rozsudok z 27.06.2000, ods. 128). Povinnosť štátnych orgánov prijať také opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s dieťaťom, ktorý nežijú spoločne, však nie je absolútna a porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb predstavujú dôležitý faktor. Štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby tejto spolupráci napomohli, ale ich povinnosť použiť donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená, musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a osobitne na najlepší záujem dieťaťa a jeho práva, ktoré mu priznáva článok 8 Dohovoru. Použitie donucovacích opatrení za účelom výkonu práva styku je tak odôvodnené iba v

prípade zjavne nezákonného konania rodiča, s ktorým dieťa žije (napríklad U. proti Českej Republike, rozsudok z 18.01.2007, ods. 52). Ide o prípady, keď rodič, s ktorým dieťa žije, aktívne bráni v styku druhého rodiča s dieťaťom. Iná je však situácia, ak rodič, s ktorým dieťa žije, styku druhého rodiča s dieťaťom aktívne nebráni, avšak dieťa vyslovene styk odmieta. Tu je významným aspektom odmietanie rodiča dieťaťom zapríčinené správaním toho rodiča, a teda ak sa tento nezachoval vo vzťahu k dieťaťu vždy vhodne a empaticky (T.č proti Českej republike). Použitie donucovacích opatrení v takýchto prípadoch je potom kontraproduktívne, a to práve z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom (napríklad J. proti Českej republike, rozhodnutie z 28.03.2006).

16. Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých dôsledne sleduje podľa ustanovení štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku dve fázy exekučného konania. V prvej fáze súd rozhoduje o nariadení výkonu rozhodnutia, kde zisťuje, či sa povinný dobrovoľne podrobuje rozhodnutiu, či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu a akú mieru viny na nerealizovaní povinnosti má tak povinný, oprávnený, ako aj maloleté deti. V tomto smere zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinnosti, správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa maloletých detí. Ak súd zistí, že možno existujúce ospravedliteľné dôvody odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. V druhej fáze nasledujúcej po nariadení výkonu rozhodnutia, uskutočňuje súd samotný výkon rozhodnutia, pričom medzi týmito dvoma fázami prebieha zmierovacia (mediačná) fáza. Súd má pritom vždy na zreteli najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mali sledovať aj obaja rodičia.

17. V zmysle vyššie uvedeného odôvodnenia, CMP v spojení s vykonávacou vyhláškou oprávnenému rodičovi umožňuje, aby v prípade, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, podal návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ako tomu bolo aj v tomto prípade, keď sa otec - oprávnený domáha nariadenia výkonu rozhodnutia, ktoré upravuje jeho styk s maloletými deťmi, ktorý nerealizuje riadne, nakoľko obe deti sa k stretávaniu s otcom stavajú odmietavo.

18. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, realizácia rozhodnutia týkajúce sa maloletého dieťaťa bude od určitého veku dieťaťa závislá nie len od vôle rodičov, ale aj od vôle maloletého. Vzhľadom na procesný postup upravený v rámci vykonávacieho konania je však súd zároveň po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia, ak sa teda povinný nepodrobí rozhodnutiu pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia, povinný zároveň skúmať v zmysle § 3 ods. 1 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa povinný rozhodnutiu podrobovať nemôže, pričom pri zohľadňovaní ospravedliteľných dôvodov súd zohľadňuje najmä, teda príkladmo správanie sa povinného pri plnení povinností, správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého (§ 3 ods. 2 vyhlášky). Ak teda súd následne zistí, že tu ospravedliteľné dôvody existujú, pričom zároveň možno ich existenciu odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť inak ako násilným odňatím dieťaťa, tak súd môže s poukazom na § 3 ods. 3 vyhlášky uložiť účastníkom povinnosť zúčtovať na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo inom odbornom poradenstve, a to práve formou neodkladného opatrenia.

19. V danom konaní po zistení vyššie uvedeného skutkového stavu veci mal súd za to, že stav v rodine si vyžaduje ingerenciu zo strany súdu v podobe nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúceho v povinnosti všetkých účastníkov a teda tak oprávneného, povinnej ako aj maloletých detí podrobiť sa odbornému poradenstvu za asistencie odborníka psychológa, v ktorom poradenstve by bol maloletým deťom poskytnutý nerušený priestor na uplatnenie ich práva na oboch rodičov, a ktoré nariadené odborné poradenstvo bude plniť ochrannú funkciu vo vzťahu k maloletým a pomôže zlepšiť schopnosť všetkých zúčastnených navzájom komunikovať.

20. Na základe doposiaľ vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že stretnutia oprávneného s maloletými sa nerealizujú v súlade s exekučným titulom. Obaja rodičia deklarujú odmietavý postoj samotných detí stretávať sa s otcom spôsobom stanoveným exekučným titulom, odmietanie je v rovine, že v zásade je na styk s otcom sú pripravené, ale tento sa nerealizuje pre výhrady detí k samotnému styku. Z vyjadrení rodičov vyplýva, že sa líšia dôvody, ktoré rodičia uvádzajú, prečo maloleté deti otca odmietajú. Otec za dôvod odmietania považuje manipuláciu, výrazný vplyv povinnej. Povinná ako dôvod odmietania uviedla zlé skúsenosti detí s otcom a s jeho manželkou. Oprávnený aj

povinná prostredníctvom jej právnej zástupkyne v zásade súhlasili s výchovným opatrením - odborným poradenstvom.

21. K prijatiu vyššie uvedeného záveru, ktorý viedol súd k potrebe nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 3 ods. 3 vyhlášky spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto uznesenia viedlo súd viacero skutočností vyplývajúcich zo zistení skutkovej situácie v rodine maloletých detí. V prvom rade, a to aj po zohľadnení vyššie uvedenej judikatúre ESLP (Európskeho súdu pre ľudské práva), mal súd za to, že požitie donucovacieho opatrenia v rámci konania o výkon rozhodnutia podľa CMP by bolo v tomto prípade kontraproduktívne. Skutkový stav je taký, že stretnutia otca s maloletými sa neuskutočňujú podľa úpravy v znení exekučného titulu, nejde o pravidelnú nerealizáciu styku, ale v danom prípade nedochádza k riadnej realizácii styku v zmysle exekučného titulu, nemôže s nimi tráviť čas v zmysle exekučného titulu, deti otca odmietajú. Odmietanie styku s otcom, resp. jeho riadna nerealizácia vedie k tomu, že medzi otcom a deťmi nedochádza k budovaniu vzťahu otec-dieťa, ale k vzájomnému odcudzeniu. Akýkoľvek nútený výkon rozhodnutia zo strany súdu by možno viedol k pravidelnej realizácii styku otca s deťmi, avšak podľa názoru súdu by len prehĺboval ich vzájomné odcudzenie. Súd má za to, že najprv je potrebné pracovať na obnovení narušených vzťahov, čomu môže prispieť nariadené odborné poradenstvo, ktoré sa bude realizovať v zariadení T. v určenom rozsahu. Situácia medzi rodičmi (bývalými manželmi) je v súčasnosti napätá, otec za vzniknutú situáciu viní matku, ktorá však tvrdenia otca popiera a tvrdí, že maloleté deti na stretnutia riadne pripravuje. Súd má za to, že v danom prípade rodičia v súčasnosti nie sú spôsobilí sami túto situáciu riešiť a ich nezhody sú proti záujmom maloletých detí. Je preto potrebné, aby sa podrobili poradenstvu a následne by malo dôjsť k postupnému emocionálnemu približovaniu sa maloletých detí k otcovi.

22. Súd mal za preukázané, že pre rodinu má tento subjekt vyčlenené poradenstvo v rozsahu dohodnutom s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a s uskutočnením poradenstva súhlasí. Toto by sa malo realizovať od septembra 2023 s ohľadom na aktuálne kapacity zariadenia. Súd tak pristúpil k uloženiu neodkladného opatrenia formou odborného poradenstva práve u tohto akreditovaného subjektu, pričom nariadenie predmetného neodkladného opatrenia je zároveň v tomto štádiu aj v najlepšom záujme maloletých detí.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, v troch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2 CMP/.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 CMP.